

**СУ „СВ. КЛ.ОХРИДСКИ”- ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ АРХИВИСТИКА И ПОМОЩНИ ИСТОРИЧЕСКИ
ДИСЦИПЛИНИ”**

С Т А Н О В И Щ Е

За дисертационен труд на тема:

**ТЕОРИЯ ЗА ПРОСВЕТНОСТ, ОБРАЗОВАНОСТ И МЕТОДИЧЕСКИ
ПРАКТИКИ В УЧИЛИЩНОТО ИСТОРИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ**

За присъждане на научната степен „доктор на науките” в научно
направление 1.3.Педагогика на обучението по история

От доц. д-р Цонка Илиева Каснакова - Иванова

Дисертационният труд на кандидата Димитър Цветанов Арнаудов е структуриран в система на изложение от **въведение, седем части, четиринадесет глави с общо шестдесет и шест индекса и тематично заключение**. По начина на тяхното озаглавяване проличава и логиката на научната интерпретация, оформяща неговото съдържание.

На практика, това е една пространствена теория за перспективни методически практики. В нея не само се проследяват авторски визии за стойностно обучение по история, но са изведени дебатите върху предлаганите стойности. Важно е, че те са съпоставени по време и условия в контексти на образователни концепции. Разграничени са гледни точки, носещи обучаем прагматизъм и ефективна приложност, проличали в образователната практика. Изследвани са като дебати, узаконяващи тип обучение и носещи образователна традиция.

В изследването е направена не само периодизация на методическите идеи, проследяващи пътя на дебата. Периодизация е направена и на методическите модели на усвояване, предлагани като резултати от дебата.

Протичащата с десетилетия методическа дискусия, освен исторически проследена, е и интерпретационно поднесена като методическа мисъл за съпричастност и приноси в развитието на научната дисциплина. Анализирани са като основание за теории и концепции, третиращи видимата сложност на една или друга образователна политика, обслужваща обществени модели на развитие.

Тази психологическа атмосфера е повече интуитивно разбираема от проследяването на тяхното развитие в отношение към техните практически резултати. С помощта на историографския подход са изведени подходящи примери. Това са и плюсове за качествата на методическия дебат, както пише Арнаудов. Същевременно, това са и неговите доказателства за начина на съществуване на научната дисциплина. Предпоставките са в прояснения поглед към случващото се в училище, обяснено чрез теорията.

Идеята методическото знание да се свърже с цялостността на обучението, е предмет на методическото мислене. В изследването, развитието на методическото знание за обучението по история е представено като функция на дебата, като едно цяло със себе си, по подобие на Хегеловото прозрение за форма, в която съществува истината.

Логиката на дисертационния труд отразява прехода от идейния проект на емпиричното изследване на методическата мисъл и дебат към историческите предпоставки и перспективи за появата и развитието им във времето.

Обоснована е представата за теория, защото в своята завършеност изследването представя в цялостна система нови идеи от образователни комбинации с технологични възможности за обновление на мислене и практики за училищното историческо образование. Редица от подходите и теоретичните интерпретации на водещи методически проблеми са графично изразени като условие за детайлен и пространствен поглед върху изграждащите ги съдържателни връзки и отношения. Тази идея, вероятно е следствие от стремежа за улесняване разбирането на прозренията за изменчивостта на гледните точки във времето на развитието им. Има и разграничителен смисъл за разпознаване на учебния процес по История и цивилизация.

ПРИНОСИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

В теоретичен аспект :

1. Подреждане историчността на методическата мисъл в детайлността на учебното взаимодействие върху идеите за отражение на образователния свят.

2. Извеждането на пресечните точки на господстващия в обучението модел, третиращи в неговите обхвати системи на преподаване като органическо усилие за установяване на „входа” на урока на изискванията за употреби на учебното съдържание и ефектите от въздействията при работата с него, при „изхода” на учебното занимание.

3. Анализираното конформистко отношение между модел на обучението и системата на преподаване, проявяващо се при оформянето на образа на обучението.

4. Темите на методическия дебат, очертаващи нова култура на образователното общуване, когато иновационните проекти отговарящи на новите тенденции станат цел на реформаторски поведения.

5. Тестът за издръжливост на методическия дебат, който като интегративно качество за проявена модерност към образователни състояния, комплексно отразява системата на поддръжка на историческата образованост върху мултиплицираните човешки дейности в сферата на познанието.

В практически аспект :

1. Осезаемото разграничително мислене по отношение на процеса на сливане на методическите конструкции с мисленето за урок.

2. Евристичната схема за построяване на електронен учебник за обучението по История и цивилизация.

В заключение, на базата на посочените научни приноси на дисертационния труд и богатата творческа дейност, предлагам на уважаемите членове на Специализираното научно жури и на Факултетния съвет на Исторически факултет при Софийски университет „Св. Кл. Охридски” да присъдят на Димитър Цветанов Арнаудов научната степен „Доктор на науките”.

08.06.2012 г.

Гр. София

Подпис:

доц. д-р Цонка Каснакова-Иванова